LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2014 m. kovo 25 d. Nr. XII-802
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą Nr. VIII-729 ir jį išdėstyti taip:

„**LIETUVOS RESPUBLIKOS**
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką ir sąlygas, valstybės ir savivaldybių institucijų įgaliojimus šioje srityje tiek, kiek to nereglamentuoja kiti šio turto valdymo ir (ar) naudojimo, ir (ar) disponavimo juo įstatymai.

2. Lietuvos banko turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Disponavimas turtu** – teisė turtą parduoti, kitaip perleisti, taip pat išnuomoti, įkeisti arba kitokiu būdu keisti jo teisinę būklę.

2. **Ilgalaikis materialusis turtas** – turtas, kuris naudingai eksploatuojamas ilgiau negu vienus metus ir kurio įsigijimo vertė ne mažesnė už Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nustatytą vertę.

3. **Institucinė viešojo ir privataus sektorių partnerystė** – viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdas, kai valstybės ar savivaldybės institucijos funkcijoms priskirtą veiklą pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės ar koncesijų sutartis vykdo akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė (privatus subjektas, jeigu vykdoma valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis, arba koncesininkas, jeigu vykdoma koncesijų sutartis), kurios akcijų dalis priklauso valstybei ar savivaldybei.

4. **Liekamosios medžiagos** – tinkami naudoti mazgai, detalės, taurieji metalai, brangakmeniai, antrinės žaliavos, statybinės ir kitos medžiagos, liekantys išardžius numatytą likviduoti turtą.

5. **Trumpalaikis materialusis turtas** – turtas, kuris naudingai eksploatuojamas ne ilgiau negu vienus metus arba kurio įsigijimo vertė yra mažesnė už Vyriausybės nustatytą ilgalaikio materialiojo turto vertę.

6. **Turtas** – materialiosios, nematerialiosios ir finansinės vertybės.

7. **Turto likvidavimas** – Vyriausybės nustatyta tvarka nurašyto turto išvežimas į sąvartyną arba jo sunaikinimas.

8. **Turto naudojimas** – naudingųjų turto savybių taikymas naudotojo poreikiams tenkinti.

9. **Turto nurašymas** – Vyriausybės nustatyta tvarka įformintas turto išėmimas iš apyvartos ar sandėliavimo vietų, kai šis turtas perleidžiamas arba likviduojamas.

10. **Turto patikėjimo teisė** – valstybės ar savivaldybių institucijos, Lietuvos banko, valstybės ar savivaldybės įmonės, įstaigos, organizacijos teisė savo įstatuose (nuostatuose), taip pat valstybės ar savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų veiklą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose nustatyta tvarka bei sąlygomis valdyti, naudoti valstybės ar savivaldybių perduotą turtą ir disponuoti juo nepažeidžiant įstatymų ir kitų asmenų teisių bei interesų. Kiti juridiniai asmenys valstybės ar savivaldybės jiems patikėjimo teise perduotą turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo tiek ir tokia tvarka bei sąlygomis, kaip nustatyta šio įstatymo 10 ar 12 straipsnyje ir turto patikėjimo sutartyje.

11. **Turto valdymas** – teisė įstatymų nustatyta tvarka daryti turtui fizinį ir ūkinį poveikį.

12. **Turto valdytojas** – valstybės ar savivaldybių institucijos, Lietuvos bankas, valstybės ar savivaldybės įmonė, įstaiga ar organizacija ir šio įstatymo 10 ar 12 straipsnyje nustatytais atvejais kiti juridiniai asmenys, patikėjimo ar nuosavybės teise valdantys, naudojantys valstybės ar savivaldybės turtą ir disponuojantys juo.

3 straipsnis. Valstybės turto sandara

1. Valstybės turtas gali būti:

1) ilgalaikis materialusis;

2) nematerialusis;

3) finansinis;

4) trumpalaikis materialusis.

2. Valstybės ilgalaikis materialusis turtas yra:

1) žemė, žemės gelmės, vidaus vandenys, miškai, parkai, keliai, kilnojamosios ir nekilnojamosios kultūros vertybės ir paminklai, jeigu bet koks šiame punkte išvardytas turtas valstybei nuosavybės teise priklauso įstatymų nustatyta tvarka;

2) statiniai, patalpos ar jų dalys (toliau – valstybės nekilnojamasis turtas), kiti nekilnojamieji daiktai;

3) kitas ilgalaikis materialusis turtas.

3. Valstybės nematerialusis turtas yra:

1) Lietuvos valstybės vardas;

2) Lietuvos Respublikos heraldikos objektai;

3) teisės į oro erdvę virš Lietuvos Respublikos teritorijos, jos kontinentinį šelfą ir ekonominę zoną Baltijos jūroje;

4) radijo dažnių ištekliai;

5) patentai ir licencijos, taip pat teisės, atsirandančios iš patentų ir licencijų, valstybiniai sertifikavimo ženklai, techniniai projektiniai dokumentai, valstybės valdoma informacija, kurios naudojimą reglamentuoja kiti įstatymai, informacijos apdorojimo programos ir intelektinės veiklos rezultatai;

6) kitas nematerialusis turtas.

4. Valstybės finansinis turtas yra:

1) pagal įstatymus ir kitus teisės aktus iš mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų gaunami valstybės biudžeto, valstybės pinigų fondų piniginiai ištekliai;

2) Lietuvos banko kapitalas;

3) valstybei nuosavybės teise priklausantys vertybiniai popieriai ir turtinės teisės, atsirandančios iš šių vertybinių popierių;

4) reikalavimo teisė į valstybės išduotas paskolas;

5) kitas finansinis turtas.

4 straipsnis. Savivaldybių turto sandara

1. Savivaldybių turtas gali būti:

1) ilgalaikis materialusis;

2) nematerialusis;

3) finansinis;

4) trumpalaikis materialusis.

2. Savivaldybių ilgalaikis materialusis turtas yra:

1) statiniai, patalpos ar jų dalys (toliau – savivaldybės nekilnojamasis turtas), žemė, kiti nekilnojamieji daiktai, nuosavybės teise priklausantys savivaldybėms;

2) vietinės reikšmės kilnojamosios ir nekilnojamosios kultūros vertybės ir paminklai, nuosavybės teise priklausantys savivaldybėms;

3) kitas ilgalaikis materialusis turtas.

3. Savivaldybių nematerialusis turtas yra:

1) savivaldybių heraldikos objektai;

2) patentai ir licencijos, taip pat teisės, atsirandančios iš patentų ir licencijų, sertifikavimo ženklai, techniniai projektiniai dokumentai, informacijos apdorojimo programos ir intelektinės veiklos rezultatai;

3) kitas nematerialusis turtas.

4. Savivaldybių finansinis turtas yra:

1) pagal įstatymus ir kitus teisės aktus iš mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų gaunami savivaldybių biudžeto piniginiai ištekliai;

2) savivaldybėms nuosavybės teise priklausantys vertybiniai popieriai ir turtinės teisės, atsirandančios iš šių vertybinių popierių;

3) reikalavimo teisė į savivaldybių išduotas paskolas;

4) kitas finansinis turtas.

ANTRASIS SKIRSNIS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO ĮGIJIMAS

5 straipsnis. Valstybės turto įgijimo būdai

1. Valstybė turtą įgyja:

1) įstatymų nustatyta tvarka gaudama pajamų iš mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų;

2) gaudama pajamų iš valstybės turto valdymo ir naudojimo;

3) pagal sandorius;

4) paveldėdama turtą;

5) įstatymų nustatyta tvarka paimdama fizinių ir juridinių asmenų, veikiančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, turtą visuomenės poreikiams;

6) pagal Vyriausybės nutarimą perimdama savivaldybės turtą, jeigu šį turtą valstybei nusprendžia perduoti savivaldybės taryba;

7) paimdama savo nuosavybėn lobį;

8) pagal teismo sprendimą perimdama bešeimininkį turtą ir konfiskuojamą turtą;

9) pagal teismo sprendimą perimdama netinkamai saugomas kultūros vertybes;

10) kitais įstatymų nustatytais būdais.

2. Vyriausybė nustato konfiskuoto, bešeimininkio, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas paimto ar perduoto turto, daiktinių įrodymų, radinių ir valstybei priklausančių lobių perdavimo, apskaitos, įkainojimo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir šio turto, pripažinto atliekomis, nurašymo tvarką.

6 straipsnis. Savivaldybių turto įgijimo būdai

Savivaldybė turtą įgyja:

1) perimdama valstybės turtą, kuris perduodamas savivaldybių nuosavybėn pagal įstatymus;

2) savivaldybės tarybos sutikimu perimdama valstybės turtą savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti, kai šis turtas perduodamas savivaldybių nuosavybėn pagal Vyriausybės nutarimus;

3) įstatymų nustatyta tvarka gaudama pajamų iš mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų;

4) gaudama pajamų iš savivaldybės turto valdymo ir naudojimo;

5) pagal sandorius;

6) pagal testamentą paveldėdama turtą;

7) pagal teismo sprendimą perimdama bešeimininkį turtą;

8) kitais įstatymų nustatytais būdais.

TREČIASIS SKIRSNIS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS IR DISPONAVIMAS JUO

7 straipsnis. Valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo subjektai

1. Valstybės turto savininko funkcijas įgyvendina Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) ir Vyriausybė įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir juo disponuoja:

1) Lietuvos bankas, valstybės institucijos, įstaigos ir organizacijos, vadovaudamiesi įstatymais ir kitais teisės aktais;

2) valstybės įmonės;

3) savivaldybės – šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais atvejais;

4) kiti juridiniai asmenys – pagal turto patikėjimo sutartį šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytais atvejais.

3. Subjektų, valdančių, naudojančių valstybės turtą ir disponuojančių juo, teises ir pareigas nustato įstatymai, Vyriausybės nutarimai, šių subjektų įstatai (nuostatai) ir turto patikėjimo sutartis šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.

8 straipsnis. Savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo subjektai

1. Savivaldybių turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja:

1) savivaldybių tarybos pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą – įgyvendindamos turto savininko funkcijas;

2) savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos – patikėjimo teise; kiti juridiniai asmenys – šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytais atvejais pagal turto patikėjimo sutartį.

2. Subjektų, valdančių, naudojančių savivaldybių turtą ir disponuojančių juo, teises ir pareigas nustato įstatymai, savivaldybių tarybų sprendimai, šių subjektų įstatai (nuostatai) ir turto patikėjimo sutartis šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.

9 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principai

Valstybės ir savivaldybių turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis šiais principais:

1) visuomeninės naudos – valstybės ir savivaldybių turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo rūpestingai, siekiant užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą;

2) efektyvumo – sprendimais, susijusiais su valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei;

3) racionalumo – valstybės ir savivaldybių turtas turi būti tausojamas, nešvaistomas, racionaliai valdomas ir naudojamas;

4) viešosios teisės – sandoriai dėl valstybės ir savivaldybių turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės ir (ar) savivaldybių turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

10 straipsnis. Valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise

1. Valstybės turtas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo perduodamas Vyriausybės nustatyta tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.

2. Valstybės turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, valstybės institucijos, Lietuvos bankas, valstybės įmonės, įstaigos ir organizacijos, taip pat savivaldybės – šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais atvejais.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai turi teisę priimti sprendimus, susijusius su valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, išskyrus sprendimus, susijusius su turto perleidimu kitų asmenų nuosavybėn ar su daiktinių teisių suvaržymu, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip. Subjektas, turintis teisę priimti sprendimus dėl valstybės turto perdavimo patikėjimo teise, savo sprendime dėl valstybės turto perdavimo patikėjimo teise turi teisę nustatyti ir kitas patikėto turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo sąlygas.

4. Kitiems juridiniams asmenims valstybės turtas patikėjimo teise gali būti perduotas pagal turto patikėjimo sutartį tik tais atvejais, kai įstatymai jiems priskiria valstybines funkcijas. Sprendimą dėl turto perdavimo patikėjimo teise kitiems juridiniams asmenims priima Vyriausybė. Tokiame sprendime turi būti nurodyta valstybės institucija ar įstaiga, įgaliota sudaryti turto patikėjimo sutartį. Kiti juridiniai asmenys, kuriems valstybės turtas perduotas pagal turto patikėjimo sutartį, negali šio turto perduoti nuosavybės teise kitiems asmenims, jo įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į jį, juo garantuoti, laiduoti ar kitu būdu juo užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą, jo išnuomoti, suteikti panaudos pagrindais ar perduoti jį kitiems asmenims naudotis kitu būdu. Šis turtas gali būti naudojamas tik įstatymų jiems priskirtoms valstybinėms funkcijoms įgyvendinti. Turto patikėjimo sutartyje gali būti nustatyta ir kitų apribojimų. Turto patikėjimo sutartis pasibaigia Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) nustatytais atvejais. Turto patikėjimo sutartį sudariusi valstybės institucija ar įstaiga privalo atsisakyti patikėjimo sutarties vadovaudamasi Civilinio kodekso 6.967 straipsnio 1 dalies 5 punktu, jeigu juridinis asmuo (patikėtinis) nebegali įgyvendinti (ar atsisako) valstybinių funkcijų, kurioms įgyvendinti pagal patikėjimo sutartį buvo perduotas turtas. Turto patikėjimo sutartį sudariusi valstybės institucija ar įstaiga privalo prižiūrėti, kad sutartis būtų tinkamai vykdoma. Pasibaigus turto patikėjimo sutarčiai, turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo sutartį pasirašiusi valstybės institucija ar įstaiga, jeigu Vyriausybė nenustato kitaip.

5. Patikėjimo teisė į perduodamą valstybės turtą atsiranda nuo turto perdavimo patikėjimo teisės subjektui (patikėtiniui) ir turto perdavimo–priėmimo akto pasirašymo.

11 straipsnis. Savivaldybėms perduodamo valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise

1. Savivaldybės patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja:

1) valstybės turtu, kuris pagal Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymą priskirtas savivaldybių nuosavybei, bet dar neperduotas jų nuosavybėn. Jeigu savivaldybės atsisako perimti nuosavybėn joms perduodamą valstybės turtą, Vyriausybės nutarimu šis turtas gali būti perduotas valstybės institucijoms, valstybės įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms;

2) valstybės turtu, kuris Vyriausybės nutarimais savivaldybėms perduodamas valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms įgyvendinti.

2. Jeigu pasikeičia savivaldybių valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos ar jų subjektai arba perduotas valstybės turtas tapo nereikalingas šioms funkcijoms įgyvendinti, Vyriausybės nutarimu šis turtas patikėjimo teise gali būti perduotas kitiems šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nurodytiems subjektams, o valstybės nekilnojamasis turtas turi būti perduotas patikėjimo teise valdyti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui.

12 straipsnis. Savivaldybių turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo

1. Savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto savininko funkcijas, vadovaudamosi įstatymais, įgyvendina savivaldybių tarybos.

2. Kitos savivaldybių institucijos, savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos joms patikėjimo teise perduotą savivaldybių turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo pagal įstatymus savivaldybių tarybų sprendimuose nustatyta tvarka.

3. Kitiems juridiniams asmenims savivaldybių turtas patikėjimo teise gali būti perduodamas pagal turto patikėjimo sutartį savivaldybių funkcijoms įgyvendinti ir tik tais atvejais, kai šie juridiniai asmenys pagal įstatymus gali atlikti savivaldybių funkcijas. Sprendimą dėl turto perdavimo patikėjimo teise kitiems juridiniams asmenims priima savivaldybės taryba. Tokiame sprendime turi būti nurodyta savivaldybės institucija ar įstaiga, įgaliota sudaryti turto patikėjimo sutartį, ir juridinis asmuo, pagal įstatymus galintis atlikti savivaldybių funkcijas. Kiti juridiniai asmenys, kuriems savivaldybės turtas perduotas pagal turto patikėjimo sutartį, negali šio turto perduoti nuosavybės teise kitiems asmenims, jo įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į jį, juo garantuoti, laiduoti ar kitu būdu juo užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą, jo išnuomoti, suteikti panaudos pagrindais ar perduoti jį kitiems asmenims naudotis kitu būdu. Šis turtas gali būti naudojamas tik savivaldybių funkcijoms įgyvendinti. Turto patikėjimo sutartyje gali būti nustatyta ir kitų apribojimų. Savivaldybės institucija ar įstaiga, sudariusi turto patikėjimo sutartį, privalo prižiūrėti, kad turto patikėjimo sutartis būtų tinkamai vykdoma. Turto patikėjimo sutartis pasibaigia Civilinio kodekso nustatytais atvejais. Sutartį sudariusi savivaldybės institucija ar įstaiga privalo atsisakyti patikėjimo sutarties vadovaudamasi Civilinio kodekso 6.967 straipsnio 1 dalies 5 punktu, jeigu juridinis asmuo (patikėtinis) nebegali (ar atsisako) įgyvendinti savivaldybių funkcijų, kurioms įgyvendinti pagal turto patikėjimo sutartį buvo perduotas savivaldybės turtas. Pasibaigus turto patikėjimo sutarčiai, turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo sutartį pasirašiusi savivaldybės institucija ar įstaiga, jeigu savivaldybės taryba nenustato kitaip.

4. Patikėjimo teisė į perduodamą savivaldybės turtą atsiranda nuo turto perdavimo patikėjimo teisės subjektui (patikėtiniui) ir turto perdavimo–priėmimo akto pasirašymo.

13 straipsnis. Teisė naudoti Lietuvos valstybės vardą ir teisė naudotis Lietuvos Respublikos heraldikos objektais

Teisė naudoti Lietuvos valstybės vardą ir teisė naudotis Lietuvos Respublikos heraldikos objektais suteikiama įstatymais arba Vyriausybės nustatyta tvarka, jeigu įstatymai nenustato naudojimosi šiomis teisėmis tvarkos.

14 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto panauda

1. Valstybės ir savivaldybių turtas gali būti perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis atitinkamai Vyriausybės arba savivaldybės tarybos nustatyta tvarka šiems subjektams:

1) biudžetinėms įstaigoms;

2) viešosioms įstaigoms, kai bent vienas iš jų dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, kurioms atstovauja valstybės ar savivaldybės institucija, taip pat viešosioms įstaigoms – mokykloms ir viešosioms įstaigoms, tenkinančioms visuomenės interesą muziejų sistemoje;

3) socialinės įmonės statusą turintiems juridiniams asmenims;

4) asociacijoms (valstybės nekilnojamasis turtas asociacijoms perduodamas šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais);

5) politinėms partijoms;

6) Juridinių asmenų registre registruotiems profesinių sąjungų susivienijimams (tik šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais);

7) kitiems subjektams, jeigu tai nustatyta įstatymuose, tarptautinėse sutartyse ar tarptautiniuose susitarimuose.

2. Valstybės nekilnojamasis turtas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis gali būti perduodamas tik toms asociacijoms, kurių pagrindinis veiklos tikslas – teikti naudą visuomenei ar jos daliai socialinėje arba valstybės nacionalinio saugumo stiprinimo srityse. Profesinių sąjungų susivienijimams panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis gali būti perduodamas tik savivaldybės nekilnojamasis turtas.

3. Valstybės ir savivaldybių turtas šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams (išskyrus 1 ir 7 punktuose nurodytus subjektus) gali būti perduodamas panaudos

pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis, jeigu subjektai atitinka šiuos kriterijus:

1) asociacija, profesinių sąjungų susivienijimas ir jį sudarančios profesinės sąjungos ar politinė partija neturi nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto savivaldybėje, kurioje prašoma panauda suteikti nekilnojamąjį turtą;

2) subjektas pagrindžia, kad panaudos pagrindais prašomas suteikti turtas reikalingas jo vykdomai veiklai, dėl kurios turtas galėtų būti perduotas, ir jo naudojimo paskirtis atitinka subjekto veiklos sritis ir tikslus, nustatytus jo steigimo dokumentuose;

3) subjektas pagrindžia, kad jo veiklos rezultatai užtikrina naudą visuomenei ar jos daliai.

4. Sprendimą dėl valstybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį šio straipsnio 1 dalies 2–5 ir 7 punktuose nurodytiems subjektams priima Vyriausybė, o kai valstybės turtas perduodamas pagal panaudos sutartį biudžetinėms įstaigoms, – centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas Vyriausybės nustatyta tvarka. Sprendimą dėl savivaldybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams priima savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija. Valstybės ir savivaldybių ilgalaikis materialusis turtas šio straipsnio 1 dalies 4–7 punktuose nurodytiems subjektams gali būti perduotas panaudos teise ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui, jeigu įstatymai nenustato kitaip. Sprendime turi būti nurodytas panaudos sutarties terminas ir turto panaudojimo paskirtis, taip pat gali būti nurodytos kitos panaudos sąlygos. Šios sąlygos privalo būti įrašytos į panaudos sutartį. Prieš sudarydamas panaudos sutartį panaudos gavėjas turi pateikti rašytinį įsipareigojimą panaudos sutartyje numatytomis sąlygomis panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti. Savivaldybės tarybos įgaliota institucija sprendimus priima savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Valstybės ar savivaldybės turto panaudos sutartį su panaudos subjektais sudaro valstybės ar savivaldybės turto valdytojas.

5. Valstybės ar savivaldybės turto panaudos sutartyje turi būti nustatyta pagal panaudos sutartį perduodamo turto naudojimo paskirtis, panaudos gavėjo pareiga savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ir statinio kapitalinį remontą, kito ilgalaikio materialiojo turto remontą, apmokėti visas turto išlaikymo išlaidas, apdrausti gaunamą ilgalaikį materialųjį turtą ir kitos Civiliniame kodekse nustatytos panaudos sąlygos. Panaudos davėjas privalo nutraukti panaudos sutartį, jeigu panaudos gavėjas nevykdo

veiklos, dėl kurios buvo perduotas valstybės ar savivaldybės turtas, arba šį turtą naudoja ne pagal paskirtį. Panaudos davėjas gali nutraukti panaudos sutartį, jeigu panaudos gavėjas nevykdo įsipareigojimų savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ar statinio kapitalinį remontą arba kito ilgalaikio materialiojo turto remontą. Panaudos gavėjui, pagerinusiam pagal panaudos sutartį perduotą turtą, už pagerinimą neatlyginama.

6. Asmenys, kuriems valstybės ir savivaldybių turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims.

7. Šio straipsnio nuostatos netaikomos, kai valstybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas suteikiamas pagal panaudos sutartį vadovaujantis šio įstatymo 18 straipsnio 5 dalimi ir 19 straipsnio 4 dalies 1 punktu.

15 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių ilgalaikio materialiojo turto nuoma

1. Sprendimą dėl valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos gali priimti valstybės turto valdytojas, jeigu tas ilgalaikis materialusis turtas:

1) neskirtas šalies gynybai ar saugumui užtikrinti;

2) nenaudojamas valstybinėms funkcijoms įgyvendinti.

2. Valstybės ilgalaikis materialusis turtas išnuomojamas viešo konkurso būdu, išskyrus atvejus, kuriais Vyriausybės nustatyta tvarka ilgalaikį materialųjį turtą išnuomoja be konkurso:

1) Vyriausybė, vykdydama Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ar tarptautinius susitarimus, arba kai toks turtas išnuomojamas užsienio valstybių ambasadoms ar konsulinėms įstaigoms, taip pat tarptautinių organizacijų atstovybėms;

2) valstybės turto valdytojas, kai valstybės ilgalaikis materialusis turtas išnuomojamas neatidėliotinam darbui atlikti (avarijoms, stichinėms nelaimėms likviduoti ir panašiai) ar trumpalaikiam renginiui (parodoms, sporto varžyboms, pasitarimams, seminarams, šventėms, kultūros renginiams, darbuotojų socialinėms reikmėms), kurio trukmė yra ne ilgesnė kaip 30 kalendorinių dienų, organizuoti;

3) valstybės turto valdytojas, kai perkamos paslaugos, kurioms teikti bus naudojamas valstybės ar savivaldybių ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas, ir kai šis turtas išnuomojamas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka vykdomo viešojo paslaugų pirkimo metu.

3. Valstybės ilgalaikis materialusis turtas gali būti išnuomotas ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui (įskaitant nuomos termino pratęsimą), jeigu įstatymai nenustato kitaip. Valstybės trumpalaikis materialusis turtas gali būti išnuomojamas kartu su

valstybės ilgalaikiu materialiuoju turtu, jeigu tuo siekiama užtikrinti efektyvią valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomą.

4. Nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisykles nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

5. Nuompinigiai už valstybės ilgalaikio materialiojo turto, kurį patikėjimo teise valdo valstybės institucijos, įstaigos ir organizacijos, nuomą pervedami į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą. Nuompinigiai už valstybės turto, kurį patikėjimo teise arba patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdo valstybės įmonės, mokslo ir studijų institucijos ar kiti įstatymų nustatyti subjektai, kurie įstatymų nustatyta tvarka gali išnuomoti valstybei nuosavybės teise priklausantį ilgalaikį materialųjį turtą, pervedami į atitinkamų subjektų sąskaitas. Nuompinigiai už valstybės ilgalaikio materialiojo turto, įtraukto į Valstybinio socialinio draudimo fondo apskaitą, nuomą pervedami į Valstybinio socialinio draudimo fondo sąskaitą.

6. Vyriausybė turi nustatyti viešo nuomos konkurso organizavimo taisykles, kuriose turi būti:

1) numatyta nuomos konkurso taikymo ir organizavimo tvarka;

2) reglamentuotos valstybės turto valdytojo pareigos organizuojant nuomos konkursą;

3) nustatyti nuomos konkurso nutraukimo tvarka ir pagrindai;

4) nustatyti pagrindiniai nuomos sutarties reikalavimai ir patvirtinta pavyzdinė nuomos sutartis.

7. Nuomos sutartyje turi būti nustatyti Vyriausybės ar savivaldybės tarybos numatyto dydžio delspinigiai už nuomininko praleistą nuomos mokesčio mokėjimo terminą, jeigu kiti įstatymai nenustato ko kita. Jeigu nuomos sutartyje delspinigiai nenustatyti, nuomininkas moka 0,05 procento dydžio delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną. Nuomininkui, pagerinusiam išsinuomotą turtą, už pagerinimą neatlyginama.

8. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis materialusis turtas išnuomojamas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto apskaita, valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos

1. Valstybės ir savivaldybių turto apskaita tvarkoma įstatymų nustatyta tvarka.

2. Valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą rengia centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą rengia savivaldybės administracija savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

4. Valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas turi būti teisės aktų nustatyta tvarka registruojamas viešuosiuose registruose.

5. Valdant, naudojant valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą ir disponuojant juo, taip pat rengiant valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą, naudojamasi valstybės turto informacine paieškos sistema, kuri steigiama, kuriama ir valdoma Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatyta tvarka. Valstybės turto informacinės paieškos sistemos tvarkytojas yra centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas.

17 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių reikmėms įgytas turtas

1. Valstybės institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, įstatymų nustatyta tvarka įgijusios turtą valstybės nuosavybėn, jį valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise. Įgytas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei.

2. Savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos, įstatymų nustatyta tvarka įgijusios turtą savivaldybės nuosavybėn, jį valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise. Įgytas turtas nuosavybės teise priklauso savivaldybei.

18 straipsnis. Valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimas

1. Valstybės nekilnojamasis turtas, reikalingas valstybinėms funkcijoms įgyvendinti, gali būti atnaujinamas laikantis šiame įstatyme nustatytų principų.

2. Valstybės nekilnojamasis turtas gali būti atnaujinamas, kai jis neatitinka valstybės įstaigų ar organizacijų poreikių įgyvendinant valstybines funkcijas. Turtas gali būti atnaujinamas jį rekonstruojant, remontuojant arba įsigyjant (perkant, statant) naują nekilnojamąjį turtą. Valstybės nekilnojamasis turtas atnaujinamas įsigyjant naują nekilnojamąjį turtą tuo atveju, kai turimą valstybės nekilnojamąjį turtą netikslinga atnaujinti remontuojant ar rekonstruojant. Atnaujinant valstybės nekilnojamąjį turtą rekonstrukcijos būdu ar atliekant remontą, aukciono būdu gali būti parduodamas valstybės nekilnojamasis turtas, kuris į Vyriausybės patvirtintą Atnaujinamo valstybės

nekilnojamojo turto sąrašą įtrauktas kaip valstybės turto valdytojų poreikių įgyvendinant valstybines funkcijas neatitinkantis parduodamas nekilnojamasis turtas.

3. Valstybės nekilnojamasis turtas atnaujinamas pagal Vyriausybės patvirtintą Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą. Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašo sudarymo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo organizavimo ir koordinavimo funkcijas įgyvendina centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas.

5. Atnaujinant valstybės nekilnojamąjį turtą, centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, valstybės turto valdytojas ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, jeigu valstybės turto valdytojas nėra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, sudaro susitarimą. Šiame susitarime turi būti nurodyta:

1) kad valstybės turto valdytojas, centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduodantis nekilnojamąjį turtą patikėjimo teise (jeigu reikalinga), šiuo ar kitu suteikiamu valstybinėms funkcijoms įgyvendinti reikalingu nekilnojamuoju turtu naudosis panaudos teisėmis tol, kol atnaujintas nekilnojamasis turtas jam bus perduotas patikėjimo teise; taip pat panaudos gavėjo pareiga apdrausti nekilnojamąjį turtą ir aptartos kitos panaudos sąlygos ir tvarka;

2) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduodamo valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo terminai;

3) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo veiksmai atnaujinant perduotą valstybės nekilnojamąjį turtą, taip pat kaip susitarimo šalys pasiskirsto funkcijas atnaujinant valstybės nekilnojamąjį turtą;

4) kiek tikslinės paskirties, skolintų lėšų susitarimo šalys įdės įgyvendindamos valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo investicinį projektą;

5) valstybės nekilnojamajam turtui atnaujinti reikalingo papildomo finansavimo šaltiniai (jeigu reikalinga);

6) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui mokamas atlygis už valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo organizavimą;

7) kaip bus atsiskaitoma su centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoju už savų ar skolintų lėšų panaudojimą atnaujinant valstybės nekilnojamąjį turtą.

6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytam susitarimui turi pritarti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo valdyba. Jeigu valdyba susitarimui nepritaria, centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas turi teisę sprendimo dėl pritarimo susitarimui projektą teikti svarstyti Vyriausybei. Vyriausybės sprendimas yra galutinis.

7. Valstybės nekilnojamojo turto, kuris įtrauktas į Vyriausybės patvirtintą Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą, valdytojas po šio straipsnio 5 dalyje nurodyto susitarimo sudarymo savo sprendimu perduoda turtą centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui patikėjimo teise (jeigu reikalinga). Jeigu valstybės nekilnojamasis turtas atnaujinamas įsigyjant naują nekilnojamąjį turtą, šį turtą patikėjimo teise valdo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, jeigu Vyriausybė nenusprendžia kitaip, iki atnaujinto turto perdavimo valstybės turto valdytojui. Nekilnojamasis turtas, atnaujintas įgyjant naują nekilnojamąjį turtą, yra valstybės nuosavybė.

8. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas jam perduotą valstybės nekilnojamąjį turtą, kuris į Vyriausybės patvirtintą Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą įtrauktas kaip valstybės turto valdytojų poreikių įgyvendinant valstybines funkcijas neatitinkantis parduodamas nekilnojamasis turtas, parduoda šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka. Kartu su šiuo turtu parduodamas jam priskirtas valstybinės žemės sklypas, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas teisės aktų nustatyta tvarka jam perduotą parduoti valstybės nekilnojamąjį turtą iki pardavimo gali išnuomoti arba suteikti panaudos pagrindais. Nuomos ar panaudos sutartyje turi būti nustatyta, kad turto nuomos ar panaudos sutartis pasibaigia šį turtą pardavus. Lėšos, gautos už parduotą valstybės nekilnojamąjį turtą ir kartu parduotą jam priskirtą valstybinės žemės sklypą, naudojamos su turto atnaujinimu susijusioms prievolėms įvykdyti, Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuotam atlygiui už valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo koordinavimą, organizavimą mokėti ir kitoms faktinėms su turto įsigijimu susijusioms išlaidoms padengti.

9. Jeigu pardavus nekilnojamąjį turtą, kurį reikia atnaujinti, ir atskaičius šio straipsnio 8 dalyje numatytas išlaidas lieka nepanaudotų lėšų, jos gali būti Vyriausybės nustatyta tvarka naudojamos tik kitam valstybės nekilnojamajam turtui atnaujinti, prioritetą teikiant valstybės turto valdytojo poreikių tenkinimui.

10. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) pritarimu turi teisę skolintis lėšų, kurių reikia valstybės nekilnojamajam turtui atnaujinti. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas prievolių, susijusių su valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimu, įvykdymui užtikrinti gali atnaujinamą valstybės nekilnojamąjį turtą įkeisti, išskyrus Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo ir Vyriausybės rūmus, Lietuvos Respublikos Prezidento

rezidenciją, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko rezidenciją ir kitą turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

11. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo prašymu Vyriausybė valstybės vardu jos nustatyta tvarka turi teisę skolintis lėšų, reikalingų valstybės nekilnojamajam turtui atnaujinti. Prireikus Vyriausybei atstovaujanti Finansų ministerija šiam tikslui turi teisę valstybės vardu skolintis lėšų vidaus ir užsienio rinkose imdama paskolas, išleisdama Vyriausybės vertybinius popierius ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

19 straipsnis. Valstybės nekilnojamojo turto centralizuotas valdymas, naudojimas ir disponavimas juo

1. Valstybės nekilnojamasis turtas pagal naudojimo paskirtį skirstomas į šias grupes:

1) administracinės paskirties, naudojamas valstybės institucijų, įstaigų ir organizacijų funkcijoms įgyvendinti;

2) kultūros ir sporto paskirties, naudojamas kultūros, sporto reikmėms ir viešiesiems pramoginiams renginiams;

3) mokslo paskirties, naudojamas švietimo ir mokslo reikmėms;

4) sveikatos priežiūros ir gydymo paskirties, naudojamas sveikatos priežiūros reikmėms, medicinos pagalbos teikimui;

5) pagalbinio ūkio paskirties, naudojamas gamybai vykdyti, daiktams laikyti ar sandėliuoti;

6) specialiosios paskirties, naudojamas specialiems tikslams (karinės, valstybės saugumo ir gynybos paskirties, įkalinimo įstaigos, policijos, priešgaisrinės tarnybos, pasienio ir kitų specialiųjų tarnybų naudojamas nekilnojamasis turtas, užsienio reikalų, taip pat diplomatinės ir konsulinės įstaigos, viešojo transporto paskirties, kitas specialiems tikslams naudojamas nekilnojamasis turtas, įskaitant administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą, naudojamą šiame punkte numatytiems tikslams);

7) kitos paskirties turtas, kurio negalima priskirti šios dalies 1–6 punktuose nurodytoms nekilnojamojo turto grupėms.

2. Valstybės nekilnojamasis turtas, išskyrus Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo, Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo rūmus, laikantis šiame įstatyme nustatytų principų, gali būti valdomas centralizuotai – tai yra valstybės nekilnojamojo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo veiklas perduodant vykdyti

vienam subjektui (toliau – centralizuotas valdymas). Valstybės įmonių patikėjimo teise valdomas valstybės nekilnojamasis turtas gali būti perduodamas centralizuotai valdyti, jeigu jis nenaudojamas valstybės įmonės veiklai vykdyti arba yra pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti.

3. Valstybės nekilnojamojo turto centralizuotą valdymą įgyvendina centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas.

4. Valstybės nekilnojamojo turto centralizuotą valdymą sudaro šios veiklos:

1) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui patikėjimo teise perduoto šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto valstybės nekilnojamojo turto valdymas ir priežiūra pagal su šio turto naudotojais (panaudos gavėjais) sudarytas turto valdymo ir priežiūros paslaugų sutartis. Sprendimą dėl administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto perdavimo patikėjimo teise valdyti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui priima Vyriausybė. Administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto panaudos sąlygas ir tipinę panaudos sutarties formą, taip pat administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto ir kito šiame straipsnyje nurodyto valstybės nekilnojamojo turto perdavimo, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką ir administracinės paskirties nekilnojamojo turto perdavimo etapus nustato Vyriausybė;

2) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduoto šio straipsnio 1 dalyje nurodyto valstybės nekilnojamojo turto, nenaudojamo valstybinėms funkcijoms įgyvendinti (įskaitant šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą turtą), taip pat pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, valdymas, naudojimas ir disponavimas juo Vyriausybės nustatyta tvarka;

3) centralizuotas nenaudojamo valstybinėms funkcijoms įgyvendinti (įskaitant šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą turtą), taip pat pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės nekilnojamojo turto ir jam priskirtų žemės sklypų pardavimas pagal Vyriausybės patvirtintą Parduodamų nekilnojamųjų daiktų sąrašą šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka;

4) turto valdytojų sprendimų dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto jų patikėjimo teise valdomo valstybės nekilnojamojo turto panaudos, nuomos ar perdavimo patikėjimo teise valdyti kitiems turto valdytojams privalomas derinimas su centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoju teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka;

5) administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto panaudojimo efektyvumo vertinimas, vadovaujantis Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytais administracinės paskirties nekilnojamojo turto panaudojimo efektyvumo

rodikliais, taip pat apsirūpinimo administracinės paskirties nekilnojamuoju turtu alternatyvų įvertinimas, šių alternatyvų sąnaudų ir naudos analizė, vadovaujantis Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytais apsirūpinimo administracinės paskirties nekilnojamuoju turtu, reikalingu veiklai vykdyti ir valstybinėms funkcijoms įgyvendinti, normatyvais;

6) naujo administracinės paskirties nekilnojamojo turto įsigijimas (perkant, statant), atsižvelgiant į tokio turto poreikį ir apsirūpinimo administracinės paskirties nekilnojamuoju turtu alternatyvų įvertinimą, valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo organizavimas ir koordinavimas įstatymų nustatyta tvarka;

7) patikėjimo teise perduoto valdyti valstybės nekilnojamojo turto priežiūros (įskaitant einamąjį ir kapitalinį remontą ir rekonstravimą) paslaugų pirkimas.

20 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto perdavimas kitų subjektų nuosavybėn

1. Valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas kitų subjektų nuosavybėn perduodamas:

1) privatizuojant akcijas pagal įstatymus;

2) parduodant Lietuvoje ir užsienio valstybėse esantį valstybės nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtą žemės sklypą, taip pat kitus nekilnojamuosius daiktus, išskyrus šio straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus atvejus, šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) parduodant valstybės nekilnojamąjį turtą užsienio valstybėms jų diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms įkurti, taip pat tarptautinėms organizacijoms jų atstovybėms įkurti;

4) nematerialųjį ir materialųjį turtą (išskyrus nekilnojamuosius daiktus) Vyriausybės nutarimu perduodant savivaldybių nuosavybėn savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti;

5) nekilnojamuosius daiktus Vyriausybės nutarimu perduodant savivaldybių nuosavybėn savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti, jeigu šis turtas yra pripažintas nereikalingu pagal šio įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatas;

6) valstybei priklausančių viešųjų įstaigų dalininko (savininko) teises Vyriausybės nutarimu perduodant savivaldybėms savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti;

7) valstybei nuosavybės teise priklausančias viešųjų įstaigų dalininko teises parduodant kitiems asmenims Vyriausybės nustatyta viešosios įstaigos dalininko teisių pardavimo viešo aukciono būdu tvarka;

8) kitais šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytais būdais.

2. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas kitų subjektų nuosavybėn perduodamas:

1) privatizuojant akcijas pagal įstatymus;

2) parduodant savivaldybės nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtą žemės sklypą, taip pat kitus nekilnojamuosius daiktus šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) perduodant jį valstybės arba kitos savivaldybės nuosavybėn;

4) savivaldybei nuosavybės teise priklausančias viešųjų įstaigų dalininko teises parduodant kitiems asmenims Vyriausybės nustatyta viešosios įstaigos dalininko teisių pardavimo viešo aukciono būdu tvarka;

5) kitais šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytais būdais.

3. Sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto turto pardavimo užsienio valstybėms jų diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms įkurti, taip pat tarptautinėms organizacijoms jų atstovybėms įkurti priima Vyriausybė. Tokiame sprendime turi būti nurodyta valstybės institucija ar įstaiga, įgaliota sudaryti turto pirkimo–pardavimo sutartį. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytas turtas parduodamas už vertę, nustatytą pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas).

4. Savivaldybės turtas savivaldybės tarybos sprendimu gali būti perduotas valstybės arba kitos savivaldybės nuosavybėn, kai yra atitinkamai arba Vyriausybės, arba jos įgaliotos institucijos, arba kitos savivaldybės tarybos sutikimas. Užsienio valstybėje esantis savivaldybės nekilnojamasis turtas už vertę, nustatytą pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, parduodamas savivaldybės tarybos sprendimu.

5. Valstybės ir savivaldybių turtas negali būti perduodamas kitiems juridiniams ar fiziniams asmenims ar kitaip susiejamas su turtu jungtinės veiklos sutarties pagrindu.

6. Valstybės kilnojamasis ir nekilnojamasis materialusis turtas, įsigytas vykdant Lietuvos Respublikos įsipareigojimus, atsirandančius dėl Lietuvos Respublikos narystės Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje, Europos Sąjungoje, Jungtinių Tautų Organizacijoje, arba skirtas vykdyti iš tarptautinių sutarčių atsirandantiems įsipareigojimams, kolektyvinės gynybos operacijoms, karinėms operacijoms, tarptautinėms karinėms pratyboms ar karinio bendradarbiavimo renginiams, civilinėms

misijoms, gali būti neatlygintinai perduodamas ar parduodamas tarptautinėms organizacijoms, kitų valstybių valstybinėms ar savivaldybių institucijoms, kitų valstybių viešiesiems juridiniams asmenims, jeigu toks neatlygintinas perdavimas ar pardavimas atitinka Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus arba Seimo patvirtintą Nacionalinio saugumo strategiją. Sprendimą dėl šioje dalyje nurodyto turto neatlygintino perdavimo arba pardavimo be konkurso priima turto valdytojas, jeigu perduodamas ar parduodamas trumpalaikis materialusis turtas, išskyrus pinigines lėšas, ar kilnojamasis ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė ne didesnė negu vienas šimtas tūkstančių litų, arba Vyriausybė, jeigu perduodamas ar parduodamas nekilnojamasis turtas ar kilnojamasis ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė didesnė negu vienas šimtas tūkstančių litų. Vyriausybės arba turto valdytojo sprendime turi būti nurodyta valstybės institucija ar įstaiga, sudaranti turto perdavimo arba pardavimo sandorį, perduodamas arba parduodamas turtas, jo naudojimo sąlygos ir tvarka.

7. Valstybės nekilnojamasis turtas ar kilnojamasis ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė didesnė negu vienas šimtas tūkstančių litų ir skirtas vystomojo bendradarbiavimo veiklai vykdyti arba humanitarinei pagalbai teikti, gali būti neatlygintinai perduodamas tarptautinių organizacijų, kitų valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų, kitų valstybių viešųjų juridinių asmenų nuosavybėn Vyriausybės sprendimu, o valstybės trumpalaikis materialusis turtas, išskyrus pinigines lėšas, ir kilnojamasis ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė ne didesnė negu vienas šimtas tūkstančių litų ir skirtas vystomojo bendradarbiavimo veiklai vykdyti arba humanitarinei pagalbai teikti, – turto valdytojo sprendimu. Savivaldybės kilnojamasis ir nekilnojamasis materialusis turtas, skirtas vystomojo bendradarbiavimo veiklai vykdyti arba humanitarinei pagalbai teikti, gali būti neatlygintinai perduodamas tarptautinių organizacijų, kitų valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų, kitų valstybių viešųjų juridinių asmenų nuosavybėn savivaldybės tarybos sprendimu.

8. Šio straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodyto valstybės turto neatlygintino perdavimo arba pardavimo be konkurso tvarką nustato Vyriausybė ir paskiria už šios tvarkos įgyvendinimo priežiūrą atsakingą instituciją.

9. Visos sutarčių dėl valstybės turto perdavimo juridiniams ar fiziniams asmenims nuostatos, pagal kurias atimamos ar apribojamos valstybės teisės, nustatytos įstatymuose, negalioja. Valstybės teisės gali būti apribotos tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir pagrindais.

10. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios viešosios įstaigos dalininko teisės gali būti parduodamos, jeigu šiai viešajai įstaigai teisės aktų nustatyta tvarka nepavesta atlikti viešojo administravimo funkcijų ir tenkinamos abi šios sąlygos:

1) steigiant viešąją įstaigą ar didinant viešosios įstaigos dalininkų kapitalą nebuvo investuotas valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas;

2) viešoji įstaiga nėra valstybės ar savivaldybės turto panaudos gavėja.

11. Sprendimas dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių viešosios įstaigos dalininko teisių pardavimo priimamas Vyriausybės nutarimu. Sprendimą dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių viešosios įstaigos dalininko teisių pardavimo priima savivaldybės taryba. Sprendimo projektą rengianti valstybės ar savivaldybės institucija turi pagrįsti jo atitiktį šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytiems principams. Sprendime turi būti nurodyta:

1) viešosios įstaigos, kurios valstybės ar savivaldybės turimos dalininko teisės gali būti parduodamos, pavadinimas, kodas, buveinė;

2) parduodamų dalininko teisių pradinė kaina, kuri turi būti ne mažesnė kaip atitinkamai arba valstybės, arba savivaldybės įnašų į viešosios įstaigos dalininkų kapitalą vertė;

3) atitinkamai arba valstybės, arba savivaldybės institucija, įgaliotos sudaryti dalininko teisių pirkimo–pardavimo sutartį.

21 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių nekilnojamųjų daiktų pardavimas viešo aukciono būdu

1. Viešas aukcionas – valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto ir jam priskirto žemės sklypo (jeigu žemės sklypas yra parduodamas kartu su nekilnojamuoju turtu), taip pat kitų nekilnojamųjų daiktų, išskyrus šio įstatymo 20 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytus atvejus, pardavimo būdas, kai neribojamas viešo aukciono dalyvių skaičius, o nekilnojamojo turto ir jam priskirto žemės sklypo ar kitų nekilnojamųjų daiktų pirkimo–pardavimo sutartys sudaromos su didžiausią kainą pasiūliusiu viešo aukciono dalyviu. Valstybės ir savivaldybių nekilnojamųjų daiktų pardavimo viešo aukciono būdu tvarką nustato Vyriausybė. Viešas aukcionas gali būti organizuojamas informacinių technologijų priemonėmis.

2. Valstybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto ir jam priskirto žemės sklypo (jeigu žemės sklypas yra parduodamas kartu su nekilnojamuoju turtu), taip pat kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimo viešo aukciono organizatorius yra centralizuotai

valdomo valstybės turto valdytojas. Užsienio valstybėse esančio valstybės nekilnojamojo turto viešo aukciono organizatoriumi gali būti Vyriausybės įgaliota valstybės institucija, o savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų viešo aukciono organizatorius yra savivaldybės administracija, išskyrus atvejus, kai savivaldybės sutartis dėl joms nuosavybės teise priklausančio turto pardavimo sudaro su centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoju.

3. Viešame aukcione parduodamo valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto ir jam priskirto žemės sklypo (jeigu žemės sklypas yra parduodamas kartu su nekilnojamuoju turtu), taip pat kitų nekilnojamųjų daiktų pradinė kaina viešame aukcione turi būti nustatoma pagal vertę, nustatytą Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka. Parduodamo žemės sklypo pradinė kaina arba valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto pradinė kaina, jeigu žemė gali būti tik išnuomojama, didinama viešo aukciono organizatoriaus patirtų su žemės sklypo detaliojo plano ar žemės valdos projekto, ar žemės sklypo plano, prilyginamo žemės reformos žemėtvarkos projektams, ar žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentams, ir žemės sklypo plano parengimo išlaidų verte. Viešo aukciono sąlygas dėl didesnės negu 10 milijonų litų vertės valstybės nekilnojamojo turto ir jam priskirto parduodamo ar išnuomojamo žemės sklypo, taip pat kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimo, išskyrus į Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą įtrauktą nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtus žemės sklypus, tvirtina Privatizavimo komisija.

4. Viešame aukcione parduodami į Vyriausybės arba savivaldybės tarybos patvirtintą Viešame aukcione parduodamo valstybės (savivaldybės) nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų sąrašą arba Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą įtrauktas valstybės ir savivaldybių nekilnojamasis turtas ir kiti nekilnojamieji daiktai. Viešame aukcione parduodamo valstybės ir savivaldybės nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų sąrašo sudarymo tvarką nustato Vyriausybė.

5. Viešo aukciono dalyviu gali būti Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių piliečiai ir nuolatiniai gyventojai, taip pat Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, neturintys Lietuvos Respublikos pilietybės, Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse įsteigti juridiniai asmenys, taip pat juridinio asmens statuso neturintys subjektai, jų filialai ar atstovybės ir keli asmenys, sudarę rašytinį susitarimą. Jeigu valstybės nekilnojamasis turtas parduodamas kartu su žemės sklypu ar jo dalimi, o ketinantis dalyvauti viešame aukcione asmuo yra užsienio subjektas, jis turi atitikti žemės sandorių sudarymą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus reikalavimus.

6. Įstatymų reikalaujamos formos valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto, taip pat kitų nekilnojamųjų daiktų pirkimo–pardavimo sutartis ir žemės sklypo pirkimo–pardavimo arba nuomos (jeigu žemė neparduodama) sutartis su didžiausią kainą viešame aukcione pasiūliusiu aukciono dalyviu, pripažintu viešo aukciono laimėtoju, turi būti sudaryta (sudarytos) per trisdešimt kalendorinių dienų nuo pardavimo viešame aukcione dienos. Valstybinės žemės, priskirtos savivaldybėms nuosavybės teise priklausančiam nekilnojamajam turtui, pirkimo–pardavimo arba valstybinės žemės nuomos sutartis su viešo aukciono laimėtoju (pirkėju) sudaro centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas.

7. Valstybės ar savivaldybių nekilnojamojo turto ir jam priskirto žemės sklypo ir kitų nekilnojamųjų daiktų pirkimo–pardavimo sutartyje (sutartyse) turi būti nustatyta mokėjimų už įsigytą turtą tvarka ir terminai, viešo aukciono laimėtojo (pirkėjo) įsipareigojimai vykdyti viešo aukciono sąlygas, teisinės pasekmės už sutarties (sutarčių) sąlygų nevykdymą, sutarties (sutarčių) nutraukimo tvarka, pirkėjo įsipareigojimas sudaryti žemės sklypo nuomos sutartį ir kiti viešo aukciono laimėtojo (pirkėjo) įsipareigojimai.

8. Už viešame aukcione parduotą nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtą žemės sklypą bei kitus nekilnojamuosius daiktus gali būti sumokama iš karto (per 10 kalendorinių dienų po pirkimo–pardavimo sutarties pasirašymo) arba dalimis. Jeigu atsiskaitoma dalimis, atsiskaitymo terminas negali būti ilgesnis kaip 3 metai. Vėliausią galimą atsiskaitymo terminą nustato viešo aukciono organizatorius viešo aukciono sąlygose. Jeigu parduodamo nekilnojamojo turto ir jam priskirto žemės sklypo patikėtiniai nesutampa, sprendimą dėl atsiskaitymo termino priima žemės sklypo patikėtinis.

9. Jeigu viešo aukciono laimėtojo (pirkėjo) skolinio įsipareigojimo įvykdymą garantuoja kredito įstaiga, kuri tuo tikslu iki pirkimo–pardavimo sutarties pasirašymo pateikia viešo aukciono organizatoriui mokėjimo garantiją, šis turi teisę pirkėjo skoliniam įsipareigojimui kredito įstaigai užtikrinti jai įkeisti viešame aukcione parduotą turtą, numatant, kad hipoteka įsigalios po to, kai bus visiškai atsiskaityta su viešo aukciono organizatoriumi už perkamą turtą, tai yra sumokėta nekilnojamojo daikto, įskaitant žemės sklypą, kaina, netesybos ir kitos prievolės. Viešame aukcione parduotas turtas gali būti įkeistas, jeigu viešo aukciono laimėtojas (pirkėjas) yra sumokėjęs šio turto kainos ir kredito įstaigos pateiktoje mokėjimo garantijoje nurodytos sumos skirtumą, jeigu toks yra.

10. Atsiskaitant dalimis, pradinė įmoka turi būti ne mažesnė kaip 30 procentų viešame aukcione nustatytos nekilnojamojo turto ir žemės sklypo ar kito nekilnojamojo daikto kainos ir turi būti sumokėta per 5 kalendorines dienas nuo pirkimo–pardavimo

sutarties pasirašymo. Atsiskaitant dalimis, viešo aukciono laimėtojas (pirkėjas) moka Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuojamas palūkanas, o savo įsipareigojimų įvykdymui užtikrinti privalo pateikti viešo aukciono organizatoriui viešo aukciono sąlygose nurodytas įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemones.

11. Nuosavybės teisė į turtą viešo aukciono laimėtojui (pirkėjui) perduodama visiškai atsiskaičius už parduotą nekilnojamąjį daiktą ar nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtą valstybinės žemės sklypą (jeigu žemės sklypas yra parduodamas kartu su nekilnojamuoju turtu).

12. Už laiku neįvykdytą piniginę prievolę viešo aukciono laimėtojas (pirkėjas) privalo viešo aukciono organizatoriui sumokėti pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytus, bet ne mažesnius kaip 0,1 procento dydžio nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą kalendorinę dieną, delspinigius. Viešo aukciono organizatorius gali nustatyti papildomą terminą, bet ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, sutarties sąlygoms įvykdyti. Jeigu viešo aukciono laimėtojas (pirkėjas) per viešo aukciono organizatoriaus nustatytą terminą arba per papildomai nustatytą laiką neįvykdo sutarties, nesumoka pirkimo kainos ir pradinės įmokos skirtumo sumos ir (ar) delspinigių, viešo aukciono organizatorius gali nutraukti pirkimo–pardavimo sutartį. Viešo aukciono organizatoriui nutraukus pirkimo–pardavimo sutartį dėl viešo aukciono laimėtojo (pirkėjo) kaltės, viešo aukciono organizatoriui grąžinamas viešame aukcione parduotas turtas, o pirkėjui grąžinama jo sumokėta pirkimo kainos dalis kartu su pradine įmoka, atskaičius viešo aukciono organizatoriaus patirtus nuostolius, įskaitant netesybas. Viešo aukciono organizatorius turi teisę reikalauti iš viešo aukciono laimėtojo (pirkėjo) padengti viešo aukciono rengimo išlaidas ir kainų skirtumą, jeigu naujame viešame aukcione nekilnojamasis turtas ir jam priskirtas žemės sklypas (jeigu žemės sklypas yra parduodamas kartu su nekilnojamuoju turtu) ar kiti nekilnojamieji daiktai buvo parduoti už mažesnę kainą negu ta, kurią turėjo sumokėti viešo aukciono laimėtojas (pirkėjas).

13. Viešo aukciono organizatoriaus lėšos, gautos pardavus:

1) valstybės nekilnojamąjį turtą ir kitus nekilnojamuosius daiktus, taip pat palūkanos, netesybos ir kiti su pirkimo–pardavimo sutarties vykdymu susiję mokėjimai, išskyrus šio įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytą atvejį, atskaičius centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui Vyriausybės nustatytą atlygį už nekilnojamojo turto ar kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimą ir jo patirtas išnuomojamo žemės sklypo detaliojo plano ar žemės valdos projekto, ar žemės sklypo plano, prilyginamo žemės reformos žemėtvarkos projektams, ar žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų

planavimo dokumentams, ir žemės sklypo plano parengimo išlaidas arba užsienio valstybėse esančio valstybės nekilnojamojo turto viešo aukciono organizatoriaus patirtas su viešo aukciono organizavimu susijusias išlaidas, pervedamos į Privatizavimo fondo sąskaitą arba Valstybinio socialinio draudimo fondo sąskaitą, jeigu valstybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas yra įtrauktas į Valstybinio socialinio draudimo fondo apskaitą pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą;

2) savivaldybės nekilnojamąjį turtą ir kitus nekilnojamuosius daiktus, taip pat palūkanos, netesybos ir kiti su pirkimo–pardavimo sutarties vykdymu susiję mokėjimai, atskaičius sutartyse (jeigu tokios sudaromos) dėl savivaldybės turto pardavimo nustatytą atlygį centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, pervedamos į savivaldybės specialiąją sąskaitą;

3) valstybės ar savivaldybės nekilnojamajam turtui priskirtą valstybinės žemės sklypą, išskyrus šio įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytą atvejį, atskaičius viešo aukciono organizatoriaus patirtas parduodamo žemės sklypo detaliojo plano ar žemės valdos projekto, ar žemės sklypo plano, prilyginamo žemės reformos žemėtvarkos projektams, ar žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentams, ir žemės sklypo plano parengimo išlaidas, paskirstomos taip: 50 procentų – į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, 50 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje parduotas žemės sklypas, biudžeto specialiąją sąskaitą lėšoms už parduotus valstybinės žemės sklypus kaupti.

14. Įstatymų nustatyta tvarka valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas, esantis privačios žemės sklype, gali būti parduodamas viešame aukcione be žemės savininko sutikimo, jeigu tai neprieštarauja įstatymų ir (ar) sutarties nustatytoms žemės sklypo naudojimo sąlygoms.

22 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto investavimas

1. Valstybės ir savivaldybių turto investavimas – valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto kaip įnašo perdavimas:

1) viešajai įstaigai, akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei, vykdant steigimo akte ar steigimo sutartyje prisiimtus steigėjo turtinius įsipareigojimus;

2) didinant viešosios įstaigos dalininkų kapitalą arba akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės įstatinį kapitalą, jeigu valstybė ir (ar) savivaldybė yra jų dalyvė;

3) viešajai įstaigai nustatant (formuojant) dalininkų kapitalą, jeigu įstatymų nustatytais atvejais biudžetinė įstaiga pertvarkoma į viešąją įstaigą;

4) akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei nustatant (formuojant) įstatinį kapitalą, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka valstybės ar savivaldybės įmonė pertvarkoma į akcinę bendrovę ar uždarąją akcinę bendrovę;

5) steigiamiems ar įsteigtiems kitos teisinės formos juridiniams asmenims, kurių veiklos tikslas yra tarptautinis bendradarbiavimas, kai tuo siekiama užtikrinti tinkamą įstatymuose numatytų valstybės ar savivaldybių funkcijų įgyvendinimą;

6) įsigyjant Lietuvos Respublikoje arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigto ir sukauptas lėšas Lietuvos Respublikoje investuojančio investicinio fondo, kuris yra privataus kapitalo kolektyvinio investavimo subjektas, siūlomų investicinių vienetų. Šis punktas netaikomas savivaldybių turto investavimui.

2. Sprendimą dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto investavimo priima Vyriausybė. Sprendimą dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto investavimo priima savivaldybės taryba. Prieš priimant atitinkamą sprendimą, subjektas, teikiantis siūlymą dėl investavimo, privalo tą siūlymą ekonomiškai ir socialiai pagrįsti. Sprendimai dėl valstybės ir savivaldybių turto investavimo priimami Vyriausybės nustatyta tvarka, jeigu tenkinami ne mažiau kaip trys investavimo kriterijai:

1) investavus bus įvykdyti iš tarptautinių sutarčių atsirandantys Lietuvos Respublikos įsipareigojimai;

2) investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ir svarbią reikšmę turinčias įmones ir (ar) įrenginius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymu ir kitais nacionalinio saugumo tikslus įgyvendinančiais teisės aktais, kuriais *inter alia* užtikrinama reikiama sprendžiamoji valstybės galia;

3) investuojant skatinamas Lietuvos ekonomikos augimas, stiprinamas ekonominis savarankiškumas ir (ar) tarptautinis konkurencingumas;

4) investuojant bus siekiama savivaldybės ar visos šalies ekonominės ir socialinės sanglaudos Europos Sąjungos erdvėje, taip pat regionų ar pasaulio mastu;

5) investavus bus kuriama ar plėtojama infrastruktūra, naudinga visuomenei (skatinama veiksminga konkurencija šalies rinkoje, gerinama viešųjų paslaugų kokybė, pasirinkimo galimybės ir prieinamumas);

6) valstybės ir (ar) savivaldybių turto investavimu (valstybės ar savivaldybės įnašu) bus sukuriama pridėtinė vertė ir užtikrinamas šią vertę kuriančios veiklos ilgalaikis ekonominis tvarumas;

7) iš investavimo objekto bus gauta ne tik pelno (pajamų), bet ir gautas socialinis rezultatas (švietimo, kultūros, mokslo, aplinkos, sveikatos ir socialinės apsaugos, kitų panašių sričių) arba užtikrintas veiksmingesnis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytų valstybės ir savivaldybės funkcijų atlikimas;

8) bus investuojama į ūkio ir socialines inovacijas, žinių ekonomikos plėtrą, aukštųjų technologijų kūrimą, jeigu tai yra vienas iš pagrindinių investicijų objekto veiklos tikslų;

9) investavimo tikslas ir siekiamas rezultatas nustatyti teisės aktuose, įgyvendinančiuose strateginio planavimo dokumentus.

3. Valstybės ar savivaldybių turtas negali būti investuojamas įmonei ar nuosavybės vertybiniams popieriams įsigyti iš fizinių ir privačių juridinių asmenų, taip pat privačiam juridiniam asmeniui steigti, išskyrus šio ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.

4. Valstybė ar savivaldybė gali turtą investuoti įsigydama steigiamos arba įstatinį kapitalą didinančios akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės akcijų, kurios visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei ar savivaldybei (savivaldybėms) arba joms kartu suteikia daugiau negu 50 procentų balsų.

5. Valstybė gali investuoti turtą įsigydama investicinio fondo investicinių vienetų, jeigu:

1) investicinio fondo investavimo strategija, investicijų apribojimai, specializacija geografinėje zonoje arba ūkio šakoje atitinka valstybės mažų ir vidutinių įmonių plėtros skatinimo politikos tikslus ir kryptis;

2) investicinis fondas yra uždaro tipo;

3) investicinio fondo sudarymo dokumentuose įtvirtintos sąlygos, kad investuotojai atstovauja savo interesams priimant sprendimus;

4) investicinio fondo sudarymo dokumentuose nustatyta, kad, priimant investicinius sprendimus, kiekvienai investicijai parengiamas detalus investicinis pasiūlymas, kuriame pateikiama įmonės gaminių ar teikiamų paslaugų rinkos ir pardavimų analizė, pelningumo raida ir prognozės, planuojama investicijų grąža ir (ar) kita sprendimui priimti reikalinga informacija;

5) investicinio fondo valdymo įmonė atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir atrenkama viešo konkurso būdu;

6) investicinio fondo valdymo įmonė yra privatus juridinis asmuo, kurio vadovai yra nepriekaištingos reputacijos ir turi kvalifikacijos bei patirties, atitinkančios Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo reikalavimus.

6. Asmuo, įsigyjantis steigiamos akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės, kurią steigiant dalyvauja valstybė ar savivaldybė, akcijų, atrenkamas viešo konkurso būdu Vyriausybės nustatyta tvarka.

7. Šio straipsnio 6 dalis netaikoma, kai steigiama akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė institucinei viešojo ir privataus sektorių partnerystei įgyvendinti. Tokiu atveju informacija apie akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės steigimą institucinei viešojo ir privataus sektorių partnerystei įgyvendinti turi būti nurodyta konkurso koncesijai suteikti ar viešojo pirkimo, organizuojamo valdžios ir privataus subjekto partnerystei įgyvendinti, sąlygų apraše. Šiame sąlygų apraše ir akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės steigimo institucinei viešojo ir privataus sektorių partnerystei įgyvendinti sutartyje, be kituose įstatymuose nustatytų reikalavimų, turi būti nurodytas akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės veiklos laikotarpis, kuris negali būti ilgesnis negu koncesijos arba valdžios ir privataus subjekto partnerystės sutarties laikotarpis, ir akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės veiklos tęstinumo sąlygos, tarp kurių turi būti nustatytos valstybės ar savivaldybės, kaip akcininkės, dalyvavimo bendrovės veikloje sąlygos.

23 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių juridinio asmens dalyvio teisių atstovavimas

Valstybės ir savivaldybių turtinės ir neturtinės teisės viešosiose įstaigose, akcinėse bendrovėse, uždarosiose akcinėse bendrovėse ir kitos teisinės formos juridiniuose asmenyse įgyvendinamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto įkeitimas

1. Valstybės turtas negali būti įkeistas, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje ir šio įstatymo 18 straipsnio 10 dalyje nustatytas išimtis.

2. Valstybės ar savivaldybės įmonė teise įkeisti ilgalaikį materialųjį turtą naudojasi pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą.

3. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis ilgalaikis materialusis turtas gali būti įkeistas įstatymų nustatytais atvejais savivaldybės tarybos sprendimu tarybos

nustatyta tvarka. Savivaldybių nematerialusis, finansinis ir materialusis trumpalaikis turtas negali būti įkeistas.

25 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto apskaitos, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo kontrolė

1. Valstybės turto apskaitą, valdymą, naudojimą ir disponavimą juo kontroliuoja valstybės institucijos, valstybės įmonės, įstaigos ar organizacijos vidaus audito tarnyba (vidaus auditoriai) ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė (toliau – Valstybės kontrolė).

2. Savivaldybės turto apskaitą, valdymą, naudojimą ir disponavimą juo kontroliuoja savivaldybės kontrolierius (Kontrolieriaus tarnyba) ir Valstybės kontrolė.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
NEREIKALINGO ARBA NETINKAMO (NEGALIMO) NAUDOTI VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO PERLEIDIMAS IR NURAŠYMAS

26 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto pripažinimas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti

1. Nematerialusis, ilgalaikis materialusis ir trumpalaikis materialusis turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, kai:

1) fiziškai nusidėvi;

2) funkciškai (technologiškai) nusidėvi;

3) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pripažįstamas avariniu;

4) sugenda ar sugadinamas;

5) stichinių nelaimių, avarijų metu sunaikinamas (sugadinamas) ir šis faktas atitinkamai įforminamas;

6) negalima jo naudoti dėl trečiųjų asmenų veikos ir šis faktas yra tinkamai įformintas. Pripažinto negalimu naudoti dėl trečiųjų asmenų veikos materialiojo turto vertė perkeliama į finansinį turtą (gautinas lėšas);

7) trukdo statyti naujus statinius arba rekonstruoti esamus statinius ar teritorijas. Ši nuostata taikoma tik nekilnojamiesiems daiktams, išskyrus nekilnojamąsias kultūros vertybes, nustatyta tvarka suderinus naujos statybos ar rekonstravimo projektą;

8) nereikalingas valstybės ar savivaldybės funkcijoms įgyvendinti ir (ar) nelieka kur jį pritaikyti.

2. Nematerialusis, ilgalaikis materialusis ir trumpalaikis materialusis turtas gali būti pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, kai jį atnaujinti ekonomiškai netikslinga, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytą atvejį. Laikoma, kad turtą atnaujinti ekonomiškai netikslinga, kai jo remonto (rekonstravimo) išlaidos lygios naujo tokios pačios paskirties ir tokio paties pajėgumo turto įsigijimo kainai ar ją viršija.

3. Nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti turtu negali būti pripažįstama žemė, miškai, vidaus vandenys ir finansinis turtas.

4. Sprendimą dėl valstybės ar savivaldybių turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti priima turto valdytojas, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje ir 12 straipsnio 3 dalyje nurodytus asmenis. Sprendimas dėl turto, kurį valdo šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje ir 12 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys, pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti priimamas jį grąžinus valstybės ar savivaldybės institucijai, įstaigai ar centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, sudariusiam sutartį. Pagal šio straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatas priimami turto valdytojų sprendimai dėl valstybės nekilnojamųjų daiktų pripažinimo nereikalingais valstybės ir savivaldybės funkcijoms įgyvendinti turi būti suderinti su centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoju.

27 straipsnis. Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto panaudojimas ir nurašymas

1. Panaudoti nereikalingą ar netinkamą (negalimą) naudoti valstybės ar savivaldybės nematerialųjį, ilgalaikį materialųjį ir trumpalaikį materialųjį turtą, išskyrus šio įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytą atvejį, galima šiais būdais:

1) perduodant patikėjimo teise šio įstatymo 10, 11 ir 12 straipsniuose nustatytais atvejais ir tvarka;

2) perduodant pagal panaudos sutartį šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka;

3) investuojant šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka;

4) parduodant viešuose prekių aukcionuose (išskyrus nekilnojamuosius daiktus bei Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių, konsulinių įstaigų ir atstovybių prie tarptautinių organizacijų valdomą turtą) Vyriausybės nustatyta tvarka;

5) nekilnojamuosius daiktus parduodant šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka;

6) parduodant Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių, konsulinių įstaigų ir atstovybių prie tarptautinių organizacijų valdomą turtą (išskyrus nekilnojamuosius daiktus) Vyriausybės nustatyta tvarka;

7) perduodant valstybės ar savivaldybių nuosavybėn šio įstatymo 6 ir 20 straipsniuose nustatytais atvejais ir tvarka arba perduodant kitų šio įstatymo 20 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytų subjektų nuosavybėn;

8) gyvūnus perduodant šio įstatymo nustatytais būdais, įskaitant perdavimą kitų asmenų nuosavybėn, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos arba savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

2. Jeigu nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ar savivaldybių ilgalaikio ar trumpalaikio materialiojo turto negalima panaudoti nė vienu iš šio straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodytų būdų, jis turi būti nurašomas ir išardomas, o liekamosios medžiagos įtraukiamos į apskaitą. Likusį turtą, taip pat turtą, kurio išardymo išlaidos viršija laukiamą liekamųjų medžiagų vertę, galima likviduoti pašalinus kenksmingumą, jeigu reikia. Likviduojamas ir nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti pripažintas nematerialusis turtas. Jeigu nereikalingų arba netinkamų (negalimų) naudoti valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvūnų negalima panaudoti šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytu būdu, jie turi būti nurašomi šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka.

3. Su valstybės paslaptis sudarančia informacija susijusio turto, kuris laikantis nustatytos valstybės paslaptis sudarančios informacijos apsaugos reikalavimų privalomai turi būti sunaikintas, kai tampa nereikalingas arba netinkamas (negalimas) naudoti, sąrašą sudaro naikintino turto valdytojas, tai yra paslapčių subjektais esančios valstybės ar savivaldybių institucijos bei jų steigiamos įmonės ir įstaigos, kurių veikla yra susijusi su įslaptintos informacijos naudojimu ar jos apsauga ir kurioms Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka suteikiama teisė įslaptinti ir išslaptinti informaciją, suderinusios jį su Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.

4. Valstybės ar savivaldybės institucija, įmonė, įstaiga ar organizacija, panaudojusios turtą šio straipsnio 1 dalyje, išskyrus 1 dalies 2 punktą, nurodytais būdais, turi jį nurašyti.

5. Šio įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu atveju nepadengta finansinio turto (gautinų lėšų) dalis nurašoma įsiteisėjus prokuroro nutarimui ar

ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimui dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo arba teismo ar teisėjo nutarimui nutraukti administracinio teisės pažeidimo bylą.

6. Valstybės ir savivaldybių turtas, pripažinus jį nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, nurašomas, išardomas ir likviduojamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybei ar savivaldybei priklausantys gyvūnai, pripažinti nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti, numarinami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

7. Lėšos, gautos pardavus nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti valstybės ir savivaldybių turtą, išskyrus valstybės ir savivaldybių nekilnojamąjį turtą, atskaičius jo saugojimo ir pardavimo išlaidas:

1) pervedamos atitinkamai į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą arba Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą, arba savivaldybės biudžetą;

2) skiriamos valstybės ar savivaldybės įmonės, valdžiusios šį turtą, investicijoms.

28 straipsnis. Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto perdavimas patikėjimo teise šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems asmenims

1. Turto valdytojas Vyriausybės nustatyta tvarka perduoda patikėjimo teise nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti valstybės turtą, išskyrus šio įstatymo 19 straipsnyje numatytus atvejus, šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems asmenims.

2. Nereikalingas arba netinkamas (negalimas) naudoti savivaldybių turtas iš vienos savivaldybės institucijos, įstaigos, organizacijos kitai, taip pat valstybės institucijai, įstaigai, organizacijai bei šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nurodytiems asmenims perduodamas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

3. Kai turtas perduodamas patikėjimo teise kitam naudotojui, turto perėmėjas jį įtraukia į apskaitą, o turto perdavėjas nurašo.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos iki 2014 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 18 straipsnio

nuostatos taikomos atnaujinant valstybės nekilnojamąjį turtą, kuris iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos buvo įtrauktas į Vyriausybės patvirtintą Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą kaip atnaujinamas valstybės nekilnojamasis turtas ir dėl kurio atnaujinimo iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos buvo sudaryti susitarimai dėl jo atnaujinimo. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos nauji atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto objektai į Vyriausybės tvirtinamą Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą neįtraukiami.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė